

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
BACHELOR OF COMMERCE (B.COM)
EXAMINATION: DECEMBER - 2025
THIRD SEMESTER

Subject: Managerial Economics (BCOM23-302/ BCOM24-302)

Date: 22/12/2025

Total marks: 60

Time: 2.00 pm to 4.30 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions
2) Figures to the right indicate full marks

Q. 1) Answer the multiple Choice questions. (Any 10) (10)

1. Micro-economics deals with:
 - a) Employment
 - b) National income
 - c) Individual units
 - d) The economy as a whole
2. Demand means:
 - a) Supply
 - b) Desire with ability to pay
 - c) Income
 - d) Desire
3. Which of the following affects demand?
 - a) Income
 - b) Price
 - c) Taste
 - d) All of these
4. Law of Demand shows:
 - a) Proportional relation
 - b) Inverse relationship
 - c) No relation
 - d) Direct relationship
5. Elasticity of demand measures:
 - a) Production
 - b) Utility
 - c) Responsiveness of demand
 - d) Change in supply
6. Cost-Benefit Analysis helps in:
 - a) Maximizing profit
 - b) Decision making
 - c) Government planning
 - d) All of these
7. The first step in CBA is:
 - a) Evaluation
 - b) Discounting benefits
 - c) Sensitivity test
 - d) Identifying costs and benefits
8. Law of Variable Proportion applies in:
 - a) Long run
 - b) Short run
 - c) Both
 - d) Neither
9. Increasing returns to scale means:
 - a) No change
 - b) Output increases more than input
 - c) Output constant
 - d) Output increases less than input

10. Market is a place where:
 - a) Buyers and sellers interact
 - b) Goods are produced
 - c) Only sellers exist
 - d) Only buyers exist
11. Monopoly exists when:
 - a) Few sellers
 - b) Two sellers
 - c) One seller
 - d) Many sellers
12. Firm's equilibrium occurs when:
 - a) $MC = MR$
 - b) Price = Cost
 - c) $TC = TR$
 - d) $AC = AR$
13. Partnership is formed by:
 - a) Company Act
 - b) Two or more persons
 - c) Government order
 - d) One person

Q. 2) Write Short Note (Any 3) (15)

1. Revenue Concepts
2. Returns to Scale
3. Difficulties in CBA
4. Types of Elasticity of Demand
5. Production Function

Q. 3) Answer the following question in 150 words. (any 2) (20)

1. Discuss the importance of Economics in daily life and national development.
2. Explain the meaning, nature and scope of Economics.
3. Differentiate between increase/decrease in demand and expansion/contraction of demand.
4. Define Cost-Benefit Analysis and explain its meaning and significance in economics.

Q. 4) Answer the following question in 300 words. (any one) (15)

1. Describe the features, merits and demerits of Sole Proprietorship.
2. Distinguish between perfect competition and monopoly with examples.
3. Define production and explain the meaning of production function.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र. १ खालील प्रश्नांचे योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही १०) (१०)

१. सूक्ष्म अर्थशास्त्र व्यवहार करते:
 - अ) रोजगाराशी
 - ब) राष्ट्रीय उत्पन्नाशी
 - क) वैयक्तिक घटकांशी
 - ड) संपूर्ण अर्थव्यवस्थेशी

२. मागणी म्हणजे:
- अ) पुरवठा
क) उत्पन्न
- ब) पैसे देण्याची क्षमता असलेली इच्छा
ड) इच्छा
३. खालीलपैकी कोणती गोष्ट मागणीवर परिणाम करते?
- अ) उत्पन्न
क) आवड
- ब) किंमत
ड) वरील सर्व
४. मागणीचा नियम दाखवतो:
- अ) प्रमाणसंबंध
क) कोणताही संबंध नाही
- ब) उलटा संबंध
ड) सरळ संबंध
५. मागणीची लवचिकता मोजते:
- अ) उत्पादन
क) मागणीची प्रतिसादक्षमता
- ब) उपयुक्तता
ड) पुरवठ्यातील बदल
६. खर्च-फायदा विश्लेषण उपयोगी आहे:
- अ) नफा वाढविण्यासाठी
क) शासन नियोजनासाठी
- ब) निर्णय घेण्यासाठी
ड) वरील सर्व
७. खर्च-फायदा विश्लेषणातील पहिला टप्पा आहे:
- अ) मूल्यांकन
क) संवेदनशीलता चाचणी
- ब) लाभांचे डिस्काउंटिंग
ड) खर्च आणि लाभ ओळखणे
८. चल गुणोत्तराचा नियम लागू होतो:
- अ) दीर्घकालात
क) दोन्ही
- ब) अल्पकालात
ड) कोणत्याही नाही
९. वाढता परतावा म्हणजे:
- अ) बदल नाही
क) उत्पादन स्थिर राहते
- ब) उत्पादन जास्त प्रमाणात वाढते
ड) उत्पादन कमी प्रमाणात वाढते
१०. बाजार म्हणजे अशी जागा जिथे:
- अ) खरेदीदार व विक्रेते परस्परसंवाद करतात
क) फक्त विक्रेते असतात
- ब) वस्तू निर्माण होतात
ड) फक्त खरेदीदार असतात
११. एकाधिकार अस्तित्वात येतो जेव्हा:
- अ) काही विक्रेते
क) एकच विक्रेता
- ब) दोन विक्रेते
ड) अनेक विक्रेते
१२. उद्योगाचे समतोल स्थिती येते जेव्हा:
- अ) सीमांत खर्च = सीमांत उत्पन्न
क) एकूण खर्च = एकूण उत्पन्न
- ब) किंमत = खर्च
ड) सरासरी खर्च = सरासरी उत्पन्न
१३. भागीदारी तयार होते:
- अ) कंपनी कायदानुसार
क) सरकारी आदेशाने
- ब) दोन किंवा अधिक व्यक्तीद्वारे
ड) एका व्यक्तीद्वारे

प्र. २) टीपा लिहा. (कोणतेही ३)

(१५)

१. उत्पन्न संकल्पना
२. मापनानुसार परतावा
३. खर्च-फायदा विश्लेषणातील अडचणी
४. मागणीच्या लवचिकतेचे प्रकार
५. उत्पादन कार्य

प्र. ३) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाचे उत्तर १५० शब्दांत लिहा.

(२०)

१. दैनंदिन जीवनात व राष्ट्रीय विकासात अर्थशास्त्राचे महत्त्व स्पष्ट करा.
२. अर्थशास्त्राचा अर्थ, स्वरूप आणि व्याप्ती स्पष्ट करा.
३. मागणीत वाढ-कपात व मागणीचा विस्तार-आकुंचन यात फरक स्पष्ट करा.
४. खर्च-फायदा विश्लेषणाची व्याख्या करा व त्याचा अर्थ व अर्थशास्त्रातील महत्त्व स्पष्ट करा

प्र. ४) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तरे ३०० शब्दांत लिहा.

(१५)

१. एकमालकी हक्काची वैशिष्ट्ये, फायदे व तोटे वर्णन करा.
२. पूर्ण स्पर्धा व एकाधिकार यांतील फरक उदाहरणांसह स्पष्ट करा.
३. उत्पादनाची व्याख्या करा व उत्पादन कार्याची संकल्पना स्पष्ट करा.
